

ΑΡΙΑ ἡ Μαγδαληνὴ ἔχυσε μύρα ἐπὶ τῶν ποδῶν ἐνὸς Θεοῦ. Ἡ τέχνη, αἰῶνας ἤδη πολλοὺς, χύνει μύρα ἐπὶ τῶν ὡραίων ποδῶν τῆς Μαγδαληνῆς. ὁ δὲ κόσμος,

ἐκατοντάδας ἐτῶν τώρα, λατρεύει τὴν γυναῖκα ἐκείνην, ἥτις τόσον ἠγάπησεν. Ὅπως ἡ Ἑλένη εἶναι ὁ κυριαρχῶν τύπος τῆς ἀρχαίας γυναίκος, ἡ Μαγδαληνὴ εἶναι ὁ τύπος τῆς χριστιανικῆς γυναίκος. Ἡ λευκοδραχίων Ἑλένη, ἐν τῇ ἡμέρᾳ καλλῶνῃ της, περιπίπτει ἀπὸ τὸν γέροντα Ὀμπρον εἰς τὸν μέγαν Γκαίτε, ἡ ἐκ Μαγδάλων Μαρία, ὑπὸ τὴν χρυσὴν ἐσθῆτα τῆς κόμης της, πλέει ἀπὸ τὸν Ἅγιον Μάρκον εἰς τὸν πάτερ Λακορυτέρ.*

Τὰ δύο αὐτὰ θεῖα πλάσματα τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως διαφέρουσιν ὅσον καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ θρησκεία τῶν λαῶν, οἵτινες τὰ ἐδημιούργησαν. Ἐν τῇ δυστυχίᾳ της, ἡ Ἑλένη εἶναι ἥσυχος καὶ ζῇ διὰ τῶν ἀναμνήσεων. Οὐδεμία τῶν ἐπερχομένων αὐτῇ σκέψεων ἀλλοιοῖ τὴν τελείαν ὡραιότητα τῶν γραμμῶν καὶ ἐκφράσεων της. Ζῇ ἀρμονικῶς. Οὐδόλως συγκινεῖται δι' ὅτι ἐξ αἰτίας της συμβαίνει, καθ' ὅσον ὅλα αὐτὰ τὰ δυστυχήματα εἶναι ἡ θέλησις τῶν θεῶν. Μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ταπεινοὶ ἐνίοτε, διὰ τὴν προδοθεῖσαν αἰδῶ.

Ἐξαισιον ἔργον τῆς ἀρχαίας συλλογῆς τοῦ μουσείου Καμπάνα φέρει τὴν ἀγνὴν αὐτὴν Ἑλένην, κλίνουσαν μικρὸν πρὸς τὰ ἐμπρός, ὅπως ὀδηγήσῃ ἡ ἰδίᾳ, ὀρθῇ παρὰ τῷ Μενελάῳ, τὸ ἄμμα ὅπερ θὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα, ἀφ' ἧς ὁ ἐραστὴς τὴν ἥρπασεν. Ὁ Ἕλληνας καλλιτέχνης τοῦ θελκτικοῦ αὐτοῦ ἔργου ἀπειτύσων εἰς τὴν Ἑλένην ὅλην τὴν ὑπερνηφάνειαν θυγατρὸς τοῦ Διός, προσφιλοῦς εἰς τοὺς ἀθανάτους θεοὺς· πραγματικῶς δὲ τὴν ἠγάπων οἱ θεοί, ἀφοῦ τῆς ἐδώρησαν τὴν καλλονήν. Ἡ Ἑλένη εἶναι ὁ τύπος τῆς αἰωνίας ἐρωμένης:

Τῶν ἀγαπόντων τὴν μορφήν καὶ τοὺς θεούς.

Ἡ Μαγδαληνὴ εἶναι ὅλως διάφορος τύπος. Ἡ καλλονὴ της ἔγκειται ἐν τῇ ἀνυσυχίᾳ καὶ τῇ ἀπληστίᾳ. Δὲν γνωρίζει μέτρον, ἢ ὄριον.

Ἡ γῆ ἥτο στενὴ διὰ τὴν Μαγδαληνὴν, λίαν στενὴ διὰ τὴν καρδίαν της· διὰ τοῦ ἔρωτος ἀνυψώθη εἰς τὸ ἰδεῶδες, διὰ τοῦ ἔρωτος ἐγγώρισε τὸν Θεόν, τὸν εἶδε καὶ τὸν ἠνάγκαζε νὰ τὴν ἴδῃ. Ὑψηλὴ ἁμαρτωλὸς, ἐπλανήθη ἐπὶ πολὺ ἀναζητοῦσα τὸν ἔρωτα, ἀλλ' ἀπελθοῦσα, μετὰ τοῦ πλήρους μύρων ἀμφορέως της, συνήντησε

τὸν θεῖον ἔρωτα καὶ συνεχωρῆθησαν ὅλαι αἱ ἁμαρτίαι της.

Τὴν ὠνόμασαν ἁμαρτωλόν. θὰ τὴν ἀνακηρὺ ξώσιν ἁγίαν. Ποία λοιπὸν μεταβολὴ συνετελέσθη ἐν αὐτῇ. ποία ἐσωτερικὴ μεταμόρφωσις; Οὐδεμία. Εἶναι πάντοτε ἡ αὐτή, ἡ πυριφλεγής, ἡ ἐρώσα Μαγδαληνὴ. Ἀντὶ τ' ἀγαπᾷ τοὺς ἄνδρας καὶ τὴν σάρκα, ἀγαπᾷ τὸν Θεὸν καὶ τὸ ἰδεῶδες· ἰδοὺ τὸ πᾶν.

Ἐπὶ τῶν διὰ πορφύρας ἐπεστρωμένων ἡδονικῶν κλινῶν τῆς εἰς Μάγδαλα ἐπαυλεώς της, ἡ ἐπὶ τῆς μονήρους χλόης δάσους τῆς Προδάνας, εἶναι ἡ ἀγαπῶσα γυνή, καὶ οὐδὲν πλέον. Αἱ αὐταὶ ὀρμαὶ. αἱ αὐταὶ ἐκστάσεις. «Καθ' ἐκάστην οἱ ἄγγελοι τὴν μετέφερον εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ διὰ τῶν σαρκίνων ὧτων ἤκουε τὰς ἐνδόξους συναυλίας τῶν οὐρανίων λεγεῶνων.»

Βαθμίδα πρὸς βαθμίδα ἀνῆλθεν ὁλόκληρον τὴν κλίμακα τοῦ ἔρωτος. Ἰδοὺ ἡ μυθικὴ γυνὴ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἡ γλυκεῖα μορφή τῆς Μαγδαληνῆς οὐδέποτε θὰ καθίστατο τύπος, ἐὰν δὲν ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τελείας καὶ ἀναλλοιώτου ἐνότητος.

Ἡ Ἑλένη τοῦ Μενελάου, εἶναι ἡ καλλονή· ἡ ἐκ Μαγδάλων Μαρία, εἶναι ὁ ἔρως.

Ἡ ἐκ Μαγδάλων αὐτὴ Μαρία, μία τῶν ἰδεωδῶν γυναικῶν αἰτινες, ἀναμφιδόλως, ἀποτελοῦσι τὸ «αἰώνιον θῆλυ» τοῦ δευτέρου Φάουστ, ὁ τόσον διαυγὴς καὶ ἀπλοῦς ἐν τῇ οὐσίᾳ τὸν τύπος αὐτός. εἶναι παραδόξως ποικίλος εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς πραγματοποιήσεις του. Ὁ Μεσαίων τῇ ἡρνήθη τὴν καλλονήν, ὥσει ὑπῆρξεν ἔρως ἀνευ καλλονῆς. Ἡ Ἀναγέννησις ἀπέδωκεν εἰς τὴν μετανοοῦσαν Μαγδαληνὴν ἡδυπαθεῖς καὶ ἀρχαϊκὰς χάριτας. Οὕτω δ' ἀνέμειξεν, ἐν ὑψίστῃ συγχύσει, τὴν ἰδέαν τῆς θείας χάριτος. Ἐν τῇ ἀναμνήσει τῆς ἀρχαιότητος, ἡθέλησεν ὅπως χαρίεσσα μορφή εἰς τοὺς ἀνθρώπους περικαλύψῃ χαρίεσσαν ψυχὴν εἰς τὸν Θεόν, ἐξηγοῦσα οὕτω ἕνα σύνδεσμον ἰδεῶν ὃν ἡ μυστηριώδης ὁμοιότης τῶν λέξεων δὲν συντελεῖ νὰ γεννᾶται τυχαίως. Ὑπάρχει ἀνάλογόν τι εἰς τὸ ὡραῖον ὄνομα ὅπερ αἱ Ἑλέναι τῆς ἀρχαιότητος ἔδωκαν εἰς τὸ σύμπλεγμα τῶν τῶν τριῶν Χαρίτων:

Ἐλθέ λοιπὸν καὶ ἔσο εὐλογημένη γλυκεῖα ἁμαρτωλὸς Διότι ἐν σοὶ ὁ ἔρως ἐγγώρισε τὴν καλλονήν.

Ὅσοι θέλουσιν ἐκ σεβασμοῦ νὰ ἴδωσι τὴν Μαγδαληνὴν, ἐπισκέπτονται τὴν Σαίντ-Μπώμ καὶ Σαίν-Μαξιμίν.

Ὁ Σαίν-Μαξιμίν εἶναι γοτθικὸς ναός, ἐνθα δεικνύουσιν εἰς τοὺς πιστοὺς λείψανα ἀδυνατοῦντα νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἀπολεσθεῖσαν μορφήν τῆς Μαρίας Μαγδαληνῆς ἡ Σαίντ - Μπώμ, δηλαδὴ τὸ ἅγιον σπήλαιον, εἶναι τὸ ἄντρον, ὅπου, κατὰ τὴν χριστιανικὴν παράδοσιν, ἡ ἁγία ἁμαρτωλὸς ἀπεσῶρθη ἵνα λατρεῖσθαι μόνον τὸν Χριστόν. Τὸ ἄντρον αὐτὸ

* Διόσημος Γάλλος ἱεροκλήρυς. 1802-1861. (Σ. Μ.)

TO BAGNERIANON

Βαλκίρη. Πρ. Β. Μονομαχία Σίγμουνο και Χελνόνι.

Χρυσός του Πήγου. Πρ. Α. Η άρπαγή του Χρυσού.

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

Σίγερρηδ. Πρ. Β'. 'Ο Σίγερρηδ ακολουθεί τὸ πτήνόν διερ-
τὸν ὁδηγεῖ εἰς τὸν βράχον τῆς Βρυγχίλδης.

Λυκόφωις τῶν Θεῶν. Πρ. γ'. Θάνατος τῆς Βρυγχίλδης.

ἐσχηματίσθη διὰ παμμεγίστης σχισμῆς τοῦ ὄρους. Διότι ὡραία παράδοσις ἀναφέρει ὅτι οἱ λαγόνες τοῦ ὄρους, οἱ λαγόνες τοῦ παγκοσμίου θεοῦ ἠνοίγησαν διὰ νὰ προσφέρωσιν ἱερὸν ἄστυ. λον εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ ἔρωτος.

Ἡ δυσπαθὲς ἐκ πρίνων, σφενδάμνων καὶ φιλυρῶν δάσος ἀπλοῦται πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ὄρους. Τὸ δάσος εἶναι τοιοῦτον, οἷον τὸ φαντάζεται τις

διὰ νὰ ἐμψυχῇ τὴν ἐρημίαν, τὴν Μαγδαληνὴν, ἥς ἡ ἀγιότης, πλασθεῖσα ἐκ τοῦ ἔρωτος, οὔτε τὸ βάθος, οὔτε τὴν καλλονὴν, οὔτε τὰ μύρα τῶν δασῶν, οὔτε τὴν ὀλισθηρὰν χλόην τῶν φοβεῖται τοιοῦτον δάσος. ἀδύνατον νὰ ἐγένετο τὸ καταφύγιον παρθένου, θὰ εἶχεν ἀνάγκην ὀλιγωτέρας σκιᾶς καὶ μυστηρίου

Μετάφρασις ΑΛΕΞ. Π. ΔΟΥΖΙΝΑ

★ ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ★

Η ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ

ΙΝΕ βέβαιον, ὅτι ἕκαστον μέγα ἔργον, δὲν ἀποδίδει ὀλοκλήρον αὐτοῦ τὸ μεγαλεῖον ἢ μόνον ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ.

Ὁ Παρθενὼν ὅμως εἶναι ἐν τῶν ὑψηλῶν ἔργων, τοῦ ὁποῦ ἕκαστον θλάσμα ἕκαστον ἐρείπιον, ἔχει τὴν αἰωνιότητά του, τὴν οὐσίαν του, διότι ἕκαστον αὐτοῦ μικρὸν τμήμα κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ σκέπτηται ὀλοκλήρον τὸν ναόν, καὶ ἡ καλλονὴ τοῦ ὀλοκλήρου ναοῦ δὲν σταματᾷ τὴν φαντασίαν, διεγείρει αὐτὴν πρὸς τὰ ὑψηλότερα τῶν ἐκτάσεων κάλλη.

Καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον αὐτὸ εἶναι ἱερὸν.

Ἡ ἀναστήλωσις τοῦ Παρθενῶνος θὰ ᾔτο μίαν σκέψιν ἀληθῶς θαυμασίαν καὶ ἐλκυστικήν, ἂν ᾔτο τοῦτο δυνατὸν. Ποῦ ὅμως ὁ Φειδίας καὶ οἱ τούτου μαθηταί;

Ἡ ἀναστήλωσις ἐνὸς ἀριστουργήματος εἶναι ἀδύνατος, οἰασδήποτε ἐποχῆς καὶ ἂν εἶναι.

Εἰς μέγας καλλιτέχνους ἡθέλησέ ποτε νὰ ἐπιδιορθώσῃ ἀρχαῖον μνημεῖον. Ἐγήρασεν εἰς τὴν ἐργασίαν ἐκείνην καὶ τότε ἰδὼν τὸ φρούδον τῶν προσπαθειῶν του, ἐγονυπέτησε πρὸ τῶν μεινάντων ἐρείπιων καὶ ἐσκέπτετο, ἐσκέπτετο.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντιγράψῃ κανεὶς, μὲ τὴν βοήθειαν διαβητῶν καὶ μηχανημάτων, ἐν ἔργον τῶν ἀρχαίων, ἔστω καὶ τῶν κατωτέρας τέχνης.

Δὲν δύναται κανεὶς νὰ θίξῃ τὸ ἐλάχιστον ράβδωμα τοῦ Παρθενῶνος, τοῦ Παρθενῶνος τοῦ ὁποῦ ἕκαστη γραμμὴ ἔχει ψυχὴν κινήτην, ἕκαστον σχέδιον μίαν διακύμανσιν, μίαν συγκίνησιν, μίαν λαμπρὰν καὶ ἀκατάληπτον ἰσομετρίαν.

Τὸ μεγαλύτερον σύνολον τῆς δυνάμεως καὶ ἐν ταῦτῳ τῆς χάριτος καὶ τῆς ἀρμονίας, ζωογονοῦν τοὺς ὄγκους τούτους, οἱ ὁποῖοι ἐν τῇ σιγῇ ψάλλουν τὸ θεῖον ποιημὰ τῶν ὑπὸ τὴν ἡρεμὸν κτῆσιν ἐνὸς μοναδικῷ ἄνθρωπινου Διός.

Ἄν αἱ Ἀθῆναι θέλουν νὰ χάσουν διὰ τρίτην φοράν τὸν Φειδίαν, ἂν θέλουν νὰ βεβηλώσουν τοὺς θεοὺς των, νὰ θάψουν ὑπὸ τὰς νέας φρικαλεότητας τὰ θεῖα αὐτῆς ἐρείπια, δὲν θὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ Ἀθῆναι καὶ τὸ ἀνίκητον θέλγητρόν της ἀπόλετο διὰ πικρὸς.

Ἐκαστὸς φίλος τῶν τειχῶν της, τῶν μεγάλων αὐτῆς ἀνδρῶν, θὰ ἀποστρέψῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸ τοιοῦτου ἐγκλήματος καὶ οἱ ἀληθεῖς ἄνδρες, δὲν θὰ μεταβαίνουν πλέον νὰ ἐπισιέπτονται τὴν μητέρα τῶν ἡρώων.

Ἄν ὅμως θέλουν ἄς στερεοποιήσουν τὸ σεπτὸν ἐρείπιον, χωρὶς οὐδὲν νὰ προσθέσουν ἢ νὰ καλλύνουν, πρὸ παντὸς νὰ καλλύνουν! Τὰ κομψοτεχνήματα φονεύουν τὴν καλλονήν.

Ἄν θέλουν νὰ ἀναστηλώσουν τοὺς σπουδαιότερους κίονας οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν καὶ ἔμειναν ἐκεῖ, ἂν θέλουν νὰ δέσουν ἐκ νέου τοὺς κεχωρισμένους σπονδύλους των ὡς φύλλα ἄνθους ἐπὶ τοῦ κάλυκος αὐτῶν, ἂν πρὸ παντὸς θέλουν νὰ παλαίσουν κατὰ τῶν ἐπερχομένων κακῶν καὶ προλάβουν ταῦτα, τότε πράττουν ἔργον καλόν.

Πρέπει τότε ὅλος ὁ κόσμος νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, πρέπει ὅλοι ἡμεῖς νὰ συνεισφέρωμεν τοὺς Θεοὺς, τοὺς ἥρωας, τοὺς θεῖους ἵππους μὲ τρὺς ἱππέας των, τὰς θεωρίας τῶν παρθένων καὶ τῶν ἐφθῶν, ὅλοι τέλος πρέπει νὰ ἀναλάβουν τὸ ὄνειρόν των, τὴν θέσιν των ἐπὶ τῶν στηλῶν, ἐπὶ τῶν τοιχῶν, ἐπὶ τῶν ἀετωμάτων.

Τιθεμένων τούτων ἐπὶ τῶν θέσεών των, αἱ Ἀθῆναι ἀποκαθίστανται τὸ σχολεῖον τοῦ κόσμου διὰ τῆς φωνῆς τῶν τριῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν της.

Καὶ ὅταν ἡ αὐγὴ αὕτη τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ λογικοῦ ἀνατεῖλῃ, ἂν τὰ διεσπαρμένα τμήματα, τεθoῦν καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν θέσεών των, ἐπαναφερθέντα εἰς τὴν κλασικὴν γῆν, τότε καὶ τῆς εἰρήνης ἡ φωνὴ ἄς ἀντηχήσῃ καὶ ἐκ τοῦ Παρθενῶνος ἄς διασπαρῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΒΟΥΡΔΕΛ γλύπτης

